De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* No. 124.)

Dit blad wordt geregeld des *Vrijdags* aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseeren aan de **REDACTIE.** Abonnementen en Advertentiën aan de **ADMINISTRATIE; Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam.**
Inzendingen, die later dan *Donderdag* 's namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 28 Juli 1901. No. 1230.

Abonnementsprijs: *franco* aan huis, per drie maanden *f* 1.20, voor het Buitenland per jaar *f* 6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers aan het Bureel 10 Cent
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureel te Amsterdam.
Advertentiën: van 1 tot 6 regels *f* 1.20, voor elken regel meer 20 Cent. Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verslagen van Vereen. 12 Ct. p. regel.

„Een drievoudig snoer."

> En indien iemand den ééne mocht overweldigen, zoo zullen de twee tegen hem bestaan; en een drievoudig snoer wordt niet haast gebroken. Pred. 4:12.

Onze volkstraditie denkt bij het *„drievoudig snoer"* zoo bijna uitsluitend aan God, aan Oranje en aan het Vaderland, dat meer dan één er zelfs vreemd van ophoort, als men hem zegt, dat dat „drievoudig snoer" uit de Schrift is genomen.

De uitdrukking is aan den *Prediker* ontleend, die er op wijst dat „een drievoudig snoer niet haast verbroken wordt."

Op zichzelf ligt hierin geen openbaring, want dat driedraadsch koord sterker is dan tweedraadsch, en tweedraadsch taaier dan ééndraadsch, leert de nuchtere practijk en is te keuren door wie wil. De Schrift geeft hier dus geen openbaring, maar een *vermaan*. Zij wijst ons op een bekend, onloochenbaar feit uit het ordinaire leven, en prent het ons nu in, dat wat geldt in het uitwendige, ook in het inwendige, ook op geestelijk gebied, en zoo ook onder menschen doorgaat. Driedraadsch touw is sterker dan ééndraadsch, en zoo ook kunt ge met uw drieën, mits ge hecht saâm verbonden zijt, veel meer kracht oefenen en veel sterker weerstand bieden, dan zoo ge alleen den kamp opneemt.

„Twee, zegt de Prediker, zijn beter dan één, want als de één valt zal zijn metgezel hem oprichten, en zoo iemand den één mocht overweldigen, zoo zullen de twee tegen hem bestaan" (4:12).

Maar tot rust komt de verbinding eerst, zoo er niet *twee*, maar *drie* saâm zijn verbonden. In het drieëenige ligt het stempel der volkomenheid ingedrukt, en dit nu drukt de Prediker uit door wat kenspreuk onder alle volkeren werd: *Een drievoudig snoer wordt niet haastelijk verbroken.*

Niet drie *naast* elkaar, niet drie *bij* elkaar, maar drie zoo ineengevlochten, dat ze saamgesnoerd zijn, en hoewel ze drie zijn, zich toch als één voordoen.

Sterk koord of touw doet zich als één koord of één touw voor. Maar als ge zulk koord omkronkelt, ziet ge dat er drie koorden inzitten, en dat die drie tot één koord zijn saamgesnoerd.

En dit nu gaat heel het leven door. Waar drie tot één zijn geworden, ontwikkelt zich eerst de volle kracht. Iets waarvan vermoed mag worden, dat er wat de ouden noemden een *vestigium Dei* in ligt, d. i. een voetspoor van den Drieëenigen God. Hij die alle dingen schiep en drieëenig in zijn goddelijk wezen is, heeft vanzelf dat stempel van zijn eeuwig Wezen in heel zijn schepping, met name in den mensch en in 'smenschen leven ingedrukt. En hoe duidelijker, hoe helderder ook ons menschelijk leven, voor zooveel we het zelve ontwikkelen, dit stempel vertoonen mag, hoe krachtiger het zich openbaart, en hoe vruchtbaarder het zich ontwikkelt.

Drie-ambtelijk is onze menschelijke roeping, om profetisch, priesterlijk en koninklijk den Naam des Heeren groot te maken.

Drievoudig is onze menschelijke levensuiting, door hoofd, hart en hand.

Drieledig is ons gezinsleven, man, vrouw en kroost.

In drieën splitst zich het leven na den zondvloed, door Sem, Cham en Japhet. Door drie patriarchen werd het geheiligd, Abraham, Isaäc en Jacob. Als Jezus de zijnen kiest, vormen Petrus, Johannes en Jacobus het drietal zijner engere omgeving. En als de apostel de banier zal opheffen, waarvan de actie van Gods volk in de wereld zal uitgaan, verbindt hij in die banier drie banen met het drievoudig inschrift: Geloof, Hoop en Liefde.

Ditzelfde merk van het drievuldige staat bijna overal in de schepping, in ons natuurlijk en ons geestelijk leven, van Godswege op onze bestaanswijze geschreven. En het is in verband hiermede, dat ook het woord van den Prediker moet worden verstaan, dat overal waar zich kracht in ons leven zal openbaren, niet in den *eenling* op zich zelf, maar in het *drievoudig snoer* het mysterie ligt van menschelijke kracht.

Pas dit op uw eigen leven toe, en al de heerlijkheid, die er in schuilt, zal haar glans op uw pad doen schijnen.

Drieërlei is de liefde. Liefde voor God, liefde voor uw naaste, en liefde voor u zelven. Ook dit laatste, want Jezus zegt uitdrukkelijk, dat gij uw naaste zult liefhebben *als uzelven*. Toch is het niet genoeg: God, uw naasten én uzelven lief te hebben. Dan toch liggen de drie koorden dezer liefde nog *naast* elkaar, en sterken elkander niet. Neen, ze moeten ineen gesnoerd, ze moeten saâm gesnoerd in uw hart zijn. Ze moeten saâm één drievoudig snoer zijn, waarin heel het leven uwer ziel zijn sterkte vindt. Deze drie uitingen van uw leven moeten in de juiste verhouding tot elkander staan. Ze moeten de ééne de andere steunen, dragen en sterken. Ze moeten in Goddelijke harmonie tot *ééne liefde* in u zijn geworden. En zoo eerst zal de liefde, die uit God in uw hart indaalt, heel uw existentie verrijken en zaligen.

Hetzelfde geldt van uw arbeid met uw hart, uw hoofd en uw hand. Ook hierin zijn u drie organen geschonken, waardoor uw menschelijk leven tot uiting komt, en eerst dan zal die uiting rijk, kerngezond en krachtig zijn, indien ge alle drie deze organen in juiste onderlinge verhouding werken laat. Hier schaadt alle eenzijdigheid. Als de denkkracht van uw hoofd afbreuk doet aan de warmte van uw hart, of de drijving van uw gevoel u practisch ongeschikt voor het leven maakt, brengt ge geen derde in het leven tot stand van wat ge hadt kunnen uitrichten. En dan eerst, als helder denken, diep en warm voelen en met tegenwoordigheid van geest handelen, zich in uw leven tot één drievoudig snoer vereenigt, zal de volle zegen van u uitgaan, waartoe ge van uw God geroepen zijt.

Is drievoudig het ambt, dat ge uit het paradijs als mensch van uw God ontvingt, om profetisch voor zijn eere te getuigen, priesterlijk zijn ontferming aan den naaste te bedienen, en met koninklijke geloofskracht zijn Naam groot te maken, zoo baat het u ook hier niet, of ge al in het *getuigen* uw kracht uitput, zoo ge de priesterlijke ontferming verzaakt, en van krachtsbetoon in den naam des Heeren afziet. Ook hier moeten deze drie niet naast elkander, maar tot één saâmgesnoerd werken. En dan eerst, als uw getuigen, uw priesterlijk u ontfermen, en uw koninklijk handelen uit één heilige aandrift voortkomt, en in schoone harmonie werkt, gaat ge vrij voor uw God uit.

Innerlijke harmonie van karakter, van levensactie en ontwikkeling is de hooge eisch, die ons door dien regel van het drievoudig snoer gesteld wordt.

Bij niets komt dat zoo sterk uit als bij het devies van Geloof, Hoop en Liefde, dat ons als eisch voor ons Christelijk leven tegenschittert; en door niets wordt Christus kerk meer geschaad en het leven van Gods volk meer ten onder gehouden, dan door de tegenstelling waarin deze drie telkens met elkander geraken, in stée van als één drievoudig snoer geheel de levensuiting der Christenheid te omvangen.

Ge merkt dat terstond aan de jammerlijke eenzijdigheid, waarmee de één voor het Geloof, de ander voor de Hoop, en een derde voor de Liefde partij kiest, en aan de zondige wijze waarop een ieder op zijn beurt het deel dat hij koos, tegen de beide andere overstelt.

Of zijn ze er niet, voor wie het gelooven, het zuiver en stipt belijden, het met moed getuigen zóó het één en al van hun Christelijk bestaan is geworden, dat ze de hope der toekomende dingen en de practijk der heilige liefde schier voor niets achten, en voor niets anders dan voor het gelooven oor, oog of hart hebben.

Zijn er niet evenzoo anderen, die zich zoo uitsluitend op de vragen van Jezus wederkomst, en de wederoprichting van Israël en de dingen aan de overzijde van het graf hebben geworpen, dat ze de grofste ketterijen op het stuk van het geloof voor niets rekenen, en evenzoo voor de bediening der heilige liefde nauwlijks waardeering hebben.

En eindelijk, zijn er niet desgelijks weer anderen, die de zuiverheid des Geloofs bijzaak keuren, en de verzekering der Christelijke Hope voor niets rekenen, en heel het Christendom willen doen opgaan in werken der Liefde, zoo zelfs, dat ze ten leste zich meer aangetrokken gevoelen tot ongelooVigen die met hen de practijk der Liefde minnen, dan tot de verlosten onder 's Heeren volk, die op het Geloof en op de Hope den nadruk leggen.

En dit nu juist breekt de kracht van Christus' kerk op aarde. Zoo worden de drie koorden van dit heilig drievoudig snoer uit elkaar gerafeld, en werken ze als drie krachten *naast* elkander en ten slotte *tegen* elkaar, in stee van saamgesnoerd in heilige eenheid elkander onderling te steunen en te sterken.

Het *Geloof* wordt afgetrokkene leerstelligheid, zoo ge het losrafelt van de Hope des eeuwigen levens en het niet door de Liefde bezielen laat.

De *Hope* wordt droomerij en dweperij, zoo niet het Geloof steeds uitgangspunt blijft, en zoo de Liefde haar niet verwarmt.

En ook de *Liefde* eindigt met elk Christelijk karakter te verliezen zoo niet het geloof de bron is waaruit ze weit, en zoo de Hope niet het lichtend doelwit is waarheen ze zich uitstrekt.

En dit nu gaat evenzoo door bij uw *persoonlijk* bestaan en voor uw eigen *zielsleven*.

Van nature zal ieders aard, inborst en aanleg, zijn natuur en temperament, zijn opvoeding en omgeving hem meer geneigd maken, om óf in het *Geloof*, óf in de *Hope*, óf in de *Liefde* zijn sterkte te zoeken. De zonde maakt nu eenmaal eenzijdig, en anderer eenzijdigheid prikkelt ons telkens, om ons ook zelf eenzijdig te ontwikkelen.

En toch, rusteloos hebt ge elke eenzijdigheid van dien aard in uw menschelijk leven te bestrijden.

Opzettelijk moet wie meer tot stipt en streng Gelooven neigt, de Hope en de Liefde in zich aankweeken, of de innerlijke eenzijdigheid gaat in u te loor, de harmonie van uw innerlijk bestaan lijdt schade, en de heilige kracht die in u werken kon, gaat door eigen schuld te loor. Iets wat op gelijke wijze geldt van wie sterker naar de Hope, of machtiger naar eenzijdige Liefde neigt.

Ge moogt dit niet aan goed geluk overlaten, om onbewust te drijven werwaarts de neiging van uw natuur u leidt. Integendeel gij moet critiek op u zelven uitoefenen. Ge moet gestadig u zelven controleeren, scherp controleeren, en u gedurig afvragen, of elk dezer drie wel naar juiste proportie in u tot zijn recht komt, en wat te kort schoot, moet ge aanstonds met de middelen die God er u voor gaf, aanvullen.

Die geestelijke critiek en contrôle over uzelven moet voorts gesterkt en gesteund worden door een doelmatige prediking, die er op berekend is, om elk dezer drie in de gemeente, naar de behoefte zich openbaart, aan te kweeken.

Ons onderling vermaan moet de strekking hebben, om de volheid dezer drie steeds tot klaarder uiting te doen komen.

Een verminkt Christendom kan geen kracht oefenen, en elk Christendom, dat in één dezer drie tekort schiet, is in een zijner drie hoofdorganen gekortwiekt.

Doch zelfs dit is niet genoeg.

Ge kunt er niet mee volstaan, dat ge gelooft, en bij het Geloof Hope voegt, en Geloof en Hope door de Liefde verzellen laat.

Dan toch zijn het nog altoos drie los naast elkander liggende krachten, die in uw leven elk op haar beurt tot uiting komen.

Neen, dan eerst zal er *vrede* in u zijn, zal er *kracht* van u uitgaan, en zal er hemelsche *glans* van u uitstralen, zoo deze drie, zoo uw Geloof, zoo uw Hope en zoo uw Liefde in u tot een *drievoudig snoer* zijn geworden, en als ééne drievuldige macht in u tegen satan, de wereld en de zonde overstaan.

Amsterdam, 26 Juli 1901.

Voor de Vrouwenkampen in Zuid-Afrika.

Bij ons kwamen voor de Vrouwenkampen in Zuid-Afrika de volgende giften in:

Verantwoord in ons nummer d.d. 21 Juli: *f* 4987.71; verder ontvingen wij: van den heer G. C. Bijlenga: gecoll. in de Geref. kerk te Leeuwarden *f* 183.37; van Ds. G. Ploos van Amstel: gecoll. in de Geref. kerk te IJlst *f* 32.53; van den heer B. v. Essen: gecoll. in de Geref. kerk te Barneveld *f* 39.80; onder motto „Gedenkt den gevangenen alsof gij medegevangen waart" *f* 5; gecoll. in de Geref. kerk te Leiden C *f* 28.15; van Ds. W. Bouwman: gecoll. in de Geref. kerk te Hallum *f* 56.60; van den heer W. van Deth: gecoll. in de Geref. kerk te Brussel *f* 38; van den heer A. 't H. te „M. *f* 2.50; van Ds. P. Eringa te Gauw (een nagekomen gift) *f* 0.40; van den heer A. Noorlander: gecoll. in de Geref. kerk te 's Gravendeel *f* 11.83; van den heer L. M. Valstar: gecoll. in de Geref. kerk te Naaldwijk *f* 46; van den heer A. Verhoef: gecoll. in de Geref. kerk te Ede *f* 41.25; waaronder van Harscamp *f* 5.17. Totaal *f* 5473.12.

Van de dusver ingekomen gelden verzonden wij aan den heer K. van Rijsse te Pretoria de som van £ 425, met de onkosten samen ongeveer *f* 5200. De heer Van Rijsse, ingenieur te Pretoria, is ook bij onze redactie bekend en maakt zich verdienstelijk door op allerlei wijze mee te helpen om zooveel mogelijk de slachtoffers van den oorlog van dienst te zijn. Door onze redactie is aan hem een schrijven gericht, waarin de herkomst en de bestemming van de gelden nauwkeurig is aangegeven.

Uit de Pers.

Men leest in de *Gereformeerde Kerk:*

In *Nieuw Leven* van 8 Juni kwam de volgende merkwaardige openhartige verklaring voor, welke de redactie der *Hervorming* met instemming overnam:

»Wij ontkennen niet, dat door het vrijzinnige Nederland weldadigheid wordt uitgeoefend. Daarvan zijn schoone voorbeelden — maar in vergelijking met de orthodoxe partij moet de vrijzinnige toch beschaamd terug treden. Enkele personen onder ons munten uit en geven ook schitterende voorbeelden, maar over het algemeen heeft het liberale Nederland te veel noodig voor eigen genot en pret. Wie vullen op Zondag de treinen? Wie gooien op kermistijden het geld bij hoopen weg? Wie onderhouden die duizende gelegenheden tot vermaak, vaak van laag gehalte? Dat zijn waarlijk niet de orthodoxen! Zij besteden hun geld anders. Het zijn ook niet de werkelijk godsdienstigen onder de vrijzinnigen — maar het is die groote hoop van onverschilligen, aan wie geen kerk wat heeft, omdat zij alleen leven voor zich zelf. . .'

Een inzender in *het Evangelisch Zondagsblad*, Ds. G. W. Heesen te Leeuwarden, is daarover slecht te spreken. En geen wonder. Want de vrijzinnigen worden hier, onder wie, zooals de inzender nog eens verrassend verklaart, de Evangelischen zich gaarne scharen, in een zeer bedenkelijk licht gesteld. Hij tracht daarom een ander licht te ontsteken, en doet dit op de volgende wijze.

Of dit beter tegen de tocht kan en lang zou blijven schijnen als de adem der feiten daarover heenstreek, laten wij gaarne ter beoordeeling van onze lezers.

In ieder geval brandt het heel onrustig bij het ontsteken.

Het heet dan ter weerlegging van de aangehaalde verklaring:

> De vrijzinnigen — zoo wordt beweerd — moeten, waar het de weldadigheid geldt, in vergelijking met de orthodoxe partij beschaamd terug treden.
>
> Dat is een van die beweringen, die de een den ander napraat en langzamerhand zoo zeker als een axioma is geworden, zoodat men geen bewijs meer noodig acht.
>
> Beoefent het vrijzinnige Nederland geen weldadigheid? Zeer zeker, zegt de schrijver. Er zijn zelfs schoone voorbeelden van. Enkele personen onder ons munten uit en geven ook schitterende voorbeelden. Maar — zoo gaat hij voort — als gij ziet wat de orthodoxen doen, dan hebben de liberalen zich te schamen.
>
> Velen zullen wellicht met mij niet van de juistheid dezer redeneering overtuigd zijn, omdat zij, lettende op hetgeen er op dit gebied in hunne omgeving gebeurt, volstrekt niet bevreesd zijn voor eene vergelijking. Hier in Leeuwarden wordt niet alleen van vrijzinnige zijde op milde wijze weldadigheid beoefend — maar zelfs verschillende philanthropische vereenigingen, die onder orthodoxe vlag optreden leven voor geen gering deel van de bijdragen der weldadige vrijzinnigen. Zou wat hier wordt gevonden, in andere plaatsen te vergeefs worden gezocht? Is dus de eerste stelling op zijn minst genomen zeer betwistbaar — de tweede vind ik zeer gevaarlijk, omdat daarmee voedsel wordt gegeven aan het jammerlijk wanbegrip, alsof vrijzinnigen in één adem mogen genoemd worden met den grooten hoop onverschilligen, aan wie geen kerk meer wat heeft.
>
> Maar daarbij — wat al onbewezen beweringen! Wie vullen op Zondag de treinen, voeg er nog bij de pleiziertreinen en booten? Wie gooien op kermistijden het geld bij hoopen weg? etc. Dat zijn waarlijk niet de orthodoxen zoo laat de schrijver er op volgen. Ik zou hem willen vragen hoe weet gij dat? 't Is toch geen onbekende zaak, dat er geen erger bacchanaliën kunnen worden gehouden dan den laatsten kermisnacht in het orthodoxe Utrecht.
>
> En hebt gij u overtuigd, dat in Rotterdam, waar men niet gerust heeft voor de laatste liberale predikant in de Herv. kerk door een orthodoxen vervangen is, geen orthodoxen deel namen aan het dolzinnig gehos in de kermisdagen, en op de in den zomer bijna dagelijks uitgaande pleisierbooten?
>
> Hebt gij nooit gehoord van het spreekwoord, dat ik het eerst heb leeren kennen in den Hoekschen Waard, het hartje der onversneden[ortho doxie: »vast in de leer en los in de zeden?'
>
> Of ik dan nu wil beweren, dat aan de orthodoxe partij het leeuwendeel toekomst, waar het geldt vermaak na te jagen vaak van laag gehalte? Ik denk er niet aan. Het zijn eventuin de godsdienstigen onder de orthodoxen als onder de vrijzinnigen. Maar men heeft onder elke partij een menigte onverschilligen, die alleen leven voor zich zelf, en die een schande zijn voor de richting waartoe zij zich rekenen. Deze zijn 't, die geen geld ontzien, waar zij de gelegenheid kunnen vinden om te voldoen aan hunne lage lusten en zinnelijk begeerten.
>
> Wil men van anti revolutionaire zijde, zooals hier door hun candidaat Mr. de Vries is gedaan, op onchristelijke wijze de liberalen bestrijden, dat mogen zij voor hun geweten verantwoorden — maar wanneer van liberalen zijde den vrijzinnigen ongemotiveerd het monopolie van minder gunstige hoedanigheden wordt toegekend, dan mag dat niet zonder protest worden toegelaten.

Het protest zou zeker meer indruk maken, wanneer de schrijver eens had kunnen aantoonen, dat aan den kant van de »vrijzinnigen" toch niet altijd feitelijk de lieden gevonden worden »vrij van zin." Of zou de schrijver werkelijk meenen, dat de deelnemers aan de bacchanaliën in het »orthodoxe Utrecht" en de hossende kermisgangers in het orthodoxe Rotterdam meer gevonden werden aan den kant der orthodoxen dan aan dien der »vrijzinnigen?

Hij onderzoeke dan eens als het gaat over het verzoek tot afschaffing van de kermis . . . . maar wij willen niet beginnen, want het zou zijn water in de zee dragen.

Natuurlijk raakt die critiek van het *Ev. Zondagsblad* kant noch wal.

Omdat de Kerkeraden in Utrecht alle orthodox zijn, is daarom de *bevolking* van Utrecht orthodox?

Leerde de politieke stembus niet vlak het tegendeel, toen twee liberale leden voor de Kamer werden gekozen?

Toch sla men daarom ook deze critiek niet in den wind.

Vooral ten platten lande neemt heel wat, dat voor orthodox doorgaat, wel ter dege nog soms aan de wilde pret een maar al te ruim deel.

Officieele Berichten

DEVENTER, 21 Juli. Heden nam onze geachte leeraar de Wel-Eerw. heer Ds. A. Brummelkamp afscheid van de gemeente, naar aanleiding van 1 Petri 5:10—11. Zes jaren mocht Z.Ew. hier met kennelijken zegen arbeiden. Mocht het den Heere behagen, om zijnen dienaar ook tot een rijken zegen te stellen in de Gemeente van Vrijhoeven-Capelle, die hem riep, en vervulle Hij genadiglijk spoedig de nu bij ons ledige plaats.

Namens den Kerkeraad der Geref. kerk van Deventer B.
A. A. v. d. BERG, *Scriba.*

Gereformeerde Vereeniging van Drankbestrijding.

(OPGERICHT 8 MAART 1900).

De eerste jaarvergadering van bovengenoemde vereeniging zal D. V. gehouden worden Woensdag den 31sten Juli, in de groote zaal van den kerkeraad der Gereformeerde kerk van Rotterdam B, in de Ammanstraat Nr. 25 te Rotterdam.

De huishoudelijke vergadering vangt aan te 10 uur. De agenda luidt als volgt: 1. Opening. 2. Notulen der vergadering van 25 Juli 1900. 3. Voorstelling van afgevaardigden der afdeelingen; presentielijst. 4. Ingekomen stukken. 5. Jaarverslag. 6. Rekening en verantwoording van den penningmeester. 7. Behandeling der voorstellen en vraagpunten. 8. verkiezing van bestuursleden. (Door het hoofdbestuur worden ter vervulling van 3 plaatsen in genoemd bestuur de volgende personen voorgesteld. 1ste plaats: Dr. H. J. A. van Dale, gen.-dir. van Veldwijk (aftr., doch herk.), J. H. Bekkering, kassier te Heerenveen en W. C. van Munster, hoofd der Chr. school te Leeuwarden; 2de plaats (ter aanvulling): Ds. J. van Andel, pred. Geref. kerk te Gorinchem, J. G. van de Hoogt, handelaar te Kampen en Dr. J. H. Schuurmans Stekhoven, gen.-dir. van Dennenoord te Zuidlaren; 3de plaats (ter aanvulling): Ds. A. M. Diermanse, emer. pred. te 's-Gravenhage), Mr. H. W. Hovy, adv. en proc. te 's-Gravenhage en Mr. N. de Ridder, subst.-off. van just. te Groningen. 9. Rondvraag. 10. Sluiting.

De openbare vergadering wordt gehouden te 2 uur namiddag.

Eerste spreker: Ds. A. M. Diermanse, emer. pred. te 's Gravenhage. Onderwerp: „Wederlegging van bedenkingen tegen de geheelonthouding." In deze lezing zullen de bezwaren worden behandeld, welke aangevoerd zijn tegen art. 4 der statuten, hetwelk van de leden onthouding van alle alcoholische dranken of alleen van de gedistilleerde eischt.

Tweede spreker: Mr. H. W. Hovy, adv. en proc. te 's-Gravenhage. Onderwerp: „De Overheid en het drankmisbruik."

Na elke lezing is gelegenheid tot debat.

Voorstellen en vraagpunten voor de huishoudelijke vergadering.

Van het hoofdbestuur.

a. de vergadering machtige het hoofdbestuur tot het aanvragen van rechtspersoonlijkheid, en tot het maken van de daartoe noodige scheiding van statuten en huish. reglement.

b. De vergadering spreke haar oordeel uit over de wenschelijkheid van het aanvragen van staatssubsidie.

c. Art. 1, sub 3 van de statuten worde voortaan aldus gelezen: „dat de tegenwoordige tijdsomstandigheden het gebruik der gedistilleerde, zoowel als het gebruik der gegiste dranken als genotmiddel — als een steunen der drinkgewoonten — veroordeelen.

d. In verband met het voorgestelde onder *c* luide art. 4 voortaan aldus: „leden der vereeniging kunnen zij zijn, die instemming betuigen met grondslag en doel en *derhalve* zich van alle alcoh. dranken of alleen van de gedistilleerde als genotmiddel onthouden.

e. De afdeelingsbesturen innen voor den penningm. van het hoofdbestuur de contributiën, waarmede de leden zich aan de vereen. verbonden hebben; 50 pCt. dezer gelden behouden zij voor de afd., de andere 50 pCt. dragen zij aan den penningm. van het hoofdbestuur af. Op plaatsen, waar afd. bestaan, komen de contributiën der donateurs geheel ten bate van de afd., tenzij dit tegen den uitdrukkelijken wil van den donateur inga.

f. In art. 6 van de statuten worde het getal 5 door 7 vervangen.

g. In art 13 vóór „tweemaal 'sjaars" te lezen „minstens . . . ."

h. De vereeniging besluite tot de uitgave van een correspondentieblad, door het hoofdb. uit te geven zoo dikwijls het dit noodig acht.

Van de afd. Rotterdam:

i In het huish. reglement op te nemen: „de afd. dragen aan den penn. van het hoofdb. jaarlijks voor 1 Juli 25 pCt. af van de contrib. harer leden."

k. Het hoofdb. wende pogingen aan om art. 4